

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 — kr.
Félévre 5 — " "
Negyedévre 2 — " 50 "
Egy hétre 1 — " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **UJ MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TARSÁ**

Hirdetési díj:

500 szavas péntek sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alkalmanként külön megbeszélésre kerülnek. Bélyeg-díjmal nem külön beiktatásért 30 kr.

Egységes jogositásu középiskola.

— Reáliskola vagy gimnázium? —

A holnap összeülő bizottság szíves figyelmébe ajánlja:

Kohányi Gyula.

I.

Magyarországon hét esztendő óta napirenden van az egységes középiskola kérdése, felvetette azóta korszakos híre emelkedett akkori közoktatási miniszterünk, Csáky Albin gróf, aki igazi főispáni eréllyel fogott hozzá kedvencz eszméje megvalósításához s nem rajta, hanem a kitört egyházpolitikai harcokon mult, hogy ma még van reáliskola Magyarországon.

Mikor ez az eszme a napirendre került: erről beszélt ebben a hazában boldog boldogtalan. Mindenkinek tetszett az eszme, mindenki tervezett egy-egy új középiskolát, mindamellett mindenki volt még a saját tervével szemben is valami tartózkodás, valami önkéntelen bizalmatlanság, amely nem hogy fogyott volna, hanem az évek során nőttön-nőtt.

Mi volt ennek az oka. mi annak a bizalmatlanságnak a forrása, amely ilyen végzetes hatása lehetett a közkedveltségű tanügyi programra? A feleletet erre a kérdésre megadta az 1890. XXX. törvényczikk, amely felállította a gimnáziumokban a görög-pótló tanfolyamot. Ez a törvény tetszett, mikor készült, — mindenki, éljenzett alig 3—4 ember kivételével az egész képviselőház, saját szeméimel láttam a szép jelenetet, mikor a kevés számú de heves ellenfél végső erőfeszítése után felállott Csáky gróf s emlékeztetbe hozta az Iliász leg-

első mondatát, amely azzal végződik: »Dios teteleieto boule« a végzet mégis teljesült s ő is hiszi, hogy ebből a javaslatból mégis csak törvény lesz. S csakugyan valami végzet lebegett azon a törvényen: a mint szentesítést nyert, rögtön nem tetszett, mikor kiadták a tantervét, akkor még kevésbé tetszett s mikor az első esztendőt kijárta az iskolában, akkor már általánosan ellen-szenves volt, abból az egyszerű okból, mert nem segített a bajon, egy középiskolát akart kettőből csinálni és hármat alkotott: ez már csakugyan nem lehetett jó ajánló levél az egységes középiskola részére.

Megindult tehát a toltarcz az egységes középiskola mellett és ellen. Akárhányszor láttunk ugyanegy folyóiratnak ugyanegy füzetében egymástól teljesen függetlenül cikket, a mely az egységes középiskola kitünőségét vitatta sőt még tanterv vázlatot is adott hozzá, avagy módszertani problémákat fejtegetett az egységes középiskola részére, s olyat, a mely vagy az egész eszmének, vagy legalább a már fejlődőben levő csirájának, a görög-pótló tanfolyamnak virágait csipegette, sokszor nagyon is durva kezekkel, hogy ekként az általános elterjedést megakadályozza.

Ebhez járult még egy különös körülmény. Ugyanis a Trefort közoktatási tanács nagy többséggel ellene nyilatkozott az egységes középiskolának, Csáky pedig kapta magát azt is alkalmazni akarta programját, mely szerint az ő feladata a Trefort összehalmozta anyagban a rendezkedés s a saját képére alkotta a közoktatási tanácsot, a mely uj

testület hozzá is fogott az egységes középiskola nyélbeütéséhez azonban ugy evvel, mint egyéb működésével sikerült neki mihamar még az előbbinél is nagyobb népszerűtlenségre szert tenni.

Ilyen körülmények között egyáltalán nem volt meglepő az a közlekedés, mely Csáky gróf lemondása után után az Eötvös Loránd báró kinevezését fogadta, akiről köztudomásu volt, hogy nem hive az egységes középiskolának, sőt legelső főrendiházi beszédében kijelentette, hogy nem célja a felekezeti iskolákat államosítani már csak azért sem, mert a tanügynek csak hasznára van az, ha ugyanegy cél felé jobban uton azaz tanterv útján törekszünk.

Ez az utolsó mondas fejezi ki az addigi középiskolai tapogatózások minden hibáját s engedje meg a t. olvasó, ha itt egy cikkezre utalok, amely mult évi április 22-én jelent meg a »Debreczenben«, ahol bőven kifejttem, mint képzelem én ezt a többféle tantervet megoldhatónak. Ez különben is részletkérdés, tehát itt bátran elhagyhatom, hanem a főkérdésre térek át, arra t. i. szükséges-e a holnap tárgyalásra kerülő indítványban körvonalozott változtatás és lesz-e annak elfogadása esetén — sikere?

II.

Mint feutebb már említettem, a Csáky egységes középiskolája azért nem élt meg mert kettőből nem egyet, hanem hármat csinált. Wlassics Gyula az idei költségvetési vitában felvetett egy eszmét, amelyet ő egységes jogositásu középiskolának nevezett s ugy fejezte ki, hogy minden kö-

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Szálkáné urnó.

— Humoreszk. —

— A »Debreczen« számára írta: —

Krüszelyi Erzsike.

(Folyt. és vége.)

Pista hadnagy ur egy éjszakai tervelése eredményeként másnap délbe beállított két idegen hadnagy Szálkáné, szül. Répa Katalin urnóhoz.

A pitvaron egy fölöttébb kőczos, de azért csinos arczu konyhaleány fogadta és vezette be őket a salonba, hol is egy arczcsippenes árau megtudták a konyha tündértől, hogy a nagysága még csak pongyolában van, de majd felöltözik mindjárt.

Az urnó pedig előbb alaposan kikérdezte a konyhai kőczost az érkeztek felől s csak midőn bizonyos lett affelől, hogy Pista ur nincs ott, kit különben csak »gazember« czímen titulált — szánta rá magát a bemeneleltre.

— Starcssek Leopold hadnagy.

— Horpák Wilhelm hadnagy, mutatták be magukat a tiszték.

— Örvendek — felelte öngagsága, nem éppen örvendő arccal, mert valami sugta neki, hogy Pista ur játézik a dologban.

— Berkessy István hadnagy társunk nevében jöttünk, mint általa megbizottak, hogy felkérjük nagyságotat, miszerint a tegnapi, ok nélkül sertő modoráért kérjen tőle a mi jelenlétünkben bocsánatot.

No hiszen több sem kellett Szálkáné sz. Répa Katalin urnónek! Kevesebb is elég lett volna, hogy a mereg explodáljon benne. Neki eresztette a nyelve fölöttébb könnyen járó zsilipeit és olyan kikerekített szózatot bocsátott a szegény tiszt urak fejére, hogy szinte szédültek belé, de azok a Pista ur fi gyelmeztetése folytán elváltak erre készülve, hagyták hát még magától kiapad a szóáradat és nem igyekeztek neki már csak azért sem, mert a lehetőség kizárva látszott lenni, gátat vetni. — Mikor nagysókara még is csak megállott lélegzetet venni, a hadnagy urak egyike sietet felhasználni.

— Már pedig tisztelt asszonyom, a tisztí

becsület szent. Egy katonát nem szabad büntetlenül össze gazemberezni, még ha azt egy tisztés korban levő hölgy teszi is. A hadnagy kénytelen elégtételt követelni, különben még a tiszt rangjától is megfoszthatják. Azért még egyszer felszólítjuk nagyságotat kérjen bocsánatot társunktól, vagy adja neki kedves leánya kezét, melyet ő a bocsánat jeléül vesz és engedni a külön bocsánatkérést.

— De... akart nagyhangon ujra belekezdeni öngagsága, a tiszt ur azonban még nagyobb hangon folytatta:

— Csak annyit van szerencsem még tudomasára hozni, hogy e feltételek megtagadása esetén kényszeritem fogjuk a megtevésére. Ez pedig, elhíheti nagysád, hatalmunkban áll, — azzal kardjára ütött nagyobb nyomatékosság kedvéért hadnagy ur Starcssek és várta, hogy mit felelnek neki.

— Gyilkosok, rablók, zsványok, segítség! Meg akarnak ölteni! — ordította torkaszakadtából öngagsága megijedvén a fenyegetéssel párosult kardcsörgetéstől, mire Juliska kisasszony ijedten szaladt be a szomszéd szobából és jajgató anyjára borult, gyöngéden kérdezte mi bajod édes mamuskám?

zépiskola képesítsen minden pályára, de mivel hajlamaink különbözők, ne hasonlítsanak azok a középiskolák egy egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz, hanem az egyik a reáliakra, a másik a nyelvekre, a harmadik a történelemre stb. fektetné a súlyt. Aki ezt a tervet az én múlt évi cikkemmel összehasonlítja majdnem teljes azonosságra bukkan.

Ha mármint azt nézzük e szerint, hogy megmaradjon-e a reáliskola? Egyszerű a felelet: meg, de úgy hogy képesítsen minden pályára, mert az tény, hogy Debreczenben egy reális irányú középiskolára szükség van s az a statisztika, a melyet az indítvány bemutat, nem a reáltudományok népszerűtlenségét, hanem igenis a mai csonka jogosításu reáliskolának czélszerűtlen voltát bizonyítja s azt, hogy a Wlassics legújabb eszméje életképes s amint ő azt tanügyi körünk figyelmébe ajánlotta, akképen a holnap összeüleendő bizottságnak programmul kell kimondania azt, hogy szükségesnek tartja a reáliskolának oly módon való átatakitását, hogy az kivétel nélkül minden pályára képesítsen, úgy azonban, hogy semmiféle külön vizsgálatra ne legyen tanulónak szükségök: de feltétlenül megkívánja, hogy az így átalakítandó iskolának reáljellege továbbra is fennmaradjon.

Ha ezt fogja határozni a bizottság, az egyedül helyes elvet fogja álláspontul elfogadni s egyszermind legkönnyebben is czélt ér. Ugyanis a miniszter biztatást fog nyerni az egységes jogosítás törvénybeiktatására s a bizottságnak meg lesz az a dicsősége, hogy első foglalt mellette állást. Ha pedig nem ezt fogja határozni: nem fog czélt érni, mert Wlassics az egységes jogosítás eszméjének eldőltségéig önmagának dezav-

lása nélkül a reális irányú középiskolákat meg nem szüntetheti.

A reáliskola meghagyásának esetéről nem is beszélünk, annyira szükséges a jogosítás kiterjesztése.

BELFÖLD.

Kegyeletes indítvány. A Kossuth körben olyan indítvány hangzott el, amely visszhangot talál majd az egész országban és csak fokozottabbá teszi azt a tiszteletet, melyet Madary Gábor iránt viseltek, iránta, ki az indítványt tette. Arról van szó, hogy azt a házat, melyben Kossuth Lajos utolsó esztendeit élte s amely felé az emberek millióinak imádsága röppent, magyar emléktábla jelölje. Mert ki hinné? míg az olaszok, kik a legnagyobb készséggel és lelkesedéssel adtak hazát a nagy hontalanoknak, emléktáblával jelölték meg a szent hajlékot, addig a magyar nemzet elfelejtette azt a kegyeletnek megfelelően megjelölni. Egy nagy mulasztást fog helyrehozni tehát az ország, ha siet Madary indítványát megvalósítani. Pillanatig sem kételkedünk benne az emléktábla meglesz, nem akad magyar ember, aki ne rakná le filléreit a kegyelet oltárán.

Prónay Dezső br. beszéde.

— Elmondta a főrendiház 1897. ápr. 8-iki ülésén. —

Prónay Dezső báró: Abból indul ki, hogy 30 év elég arra, hogy intézmények értékének megbirálására alapul szolgáljon. E 30 évre vissza tekintve, annak tapasztalatait három szempontból tárgyalja: az állam pénzügyei, az ország közgazdasági állapota és végül a politikai és közelet erkölcsi színvonalára vonatkozó tekintetből. Számadatokkal mutatja ki, hogy milyen rohamosan nagyobbodnak a költségvetés kiadási tételei, ugyanígy, hogy ma kétszer akkora adóteher nehezül az adózó polgárok vállaira, mint 1848-ban.

Megengedi, hogy az ország közgazdasága nem csak a lakosság számának szaporodása

arányában, egy ötöd résszel emelkedett a kiegyezés óta, de azt nem koncedálhatja, hogy Magyarország ma kétszer oly gazdag volna, mint 1868-ban. Ezt a körülményt most, midőn rövid idő múlva arról lesz szó, hogy az ország új terhet vállaljon magára, már ez idő szerint küönösen kiemelendőnek tartja. A deficit elenyésztesítését csak éveken át tartó erőfeszítéssel lehetett elérni, de ha a költségvetés mélyére tekintünk látjuk, hogy habár a költségvetési törvény 67000 frt felesleget mutat is ki, elrejtve tulajdonképp ma is deficitről szólhatnánk, mert az államjövők eladásával az ország közös szükségleteire fordított tételek tulajdonképp olyanok, hogy ezzel az államjövőkön csökken. — Tudja, mi lehet erre az ellenvetés, hogy ez beruházásokra lesz fordítva, sőt hogy még sokkal többet fordítunk beruházásokra. Csak arra utal, hogy a lefolyt 30 év beruházásai közt és még ezenkívül a legjelentékenyebbek a vasutak. Ezeknek nagy közgazdasági jelentőségét tagadni nem lehet, hanem e beruházások az államra magára fináncziális szempontból csekély jövedelmet nyújtanak.

Az ország közgazdasági helyzetéről szólva örömmel mutat rá a főváros bámulatos fejlődésére s a nagymérvű magyarosodásra. Helyteleníti hogy a fővárosban még mindig sok az idegen czég és czimfelirat.

A földmívelés az ország sok vidékén roppantul fejlődött, de azt még sem hiszi, hogy kétszer annyit termelünk, mint 1867-ben pedig a terhek megkétszereződtek.

Keletkeztek gyárak, a gyárpar kezd fejlődni, annak az állami támogatásnak a hatása alatt, amelyben részesei. De ismét itt a külszín gyakran csal.

Hány olyan gyár van, amely ugyan Magyarország területén létezik, amelynek tulajdonosa azonban idegen, amelynél az alkalmazott munkaerő ugyancsak idegen, vagy amely idegen kézben levő részvénytársaságnak tulajdonosa.

Tehát az a közgazdasági tényező, amely az utóbbi három évtized alatt lelesített gyárakban nyertünk, csak egy részében szolgál tulajdonképpen ez országnak a javára; azon érték, amelyet ez a nagyipar produkál, részben bizony ma is, más alakban bar, de megis csak a külföldre vándorol és azoknak ott szolgál javára. akik e gyárak tulajdonosai tehát nem emeli, tulajdonképpen olyan mértékben legalább nem emeli az ország közgazda-

— Megakarnak ölni, megakarnak gyilkolni ezek itt, — mondá öngyásága a legtragikusabb arckifejezéssel, azzal egy jól sikerült ajulást röktönzött szerencsére a diványra mi által megkímélte a hadnagy urakat nem épen szilpnydi termete felemelésétől. Míg Juliska a mama felélesztésével foglalkozott siker nélkül, addig a tiszt urak összesugtak:

— Te Poldi, annak a Pistának nincs is rossz izlése!

— Határozottan szép kis fruska! Hátha még meggondoljuk, hogy négyzeresen is képes volna a kancziót letenni! Te Villi, én igazán szeretnek a Pista bőrében lenni, mert azt állítja, hogy ez a kis tündér szerelmes belé.

— Várj csak mindjárt megtudjuk, — azzal oda fordult Juliskához.

— Van szerencsém magamat bemutatni: Horpák Vilhelm hadnagy vagyok, ez itt társam Starcsék Leopold hadnagy. Berkessy István társunk (Juliska elpirul, mire Vili meglöki Poldit) nevében jöttünk, hogy öngyáságától elégtételt kérjünk, amiért társunkat tegnap minden ok nélkül lefordta és gazembernek nevezte, valamint azzal fenyegette, hogy ki kergeti, ha ide még egyszer beteszi a lábát. S mindent azért mondta öngyásága, mert Pista kollégánk elég merész nagysádba szerelmes lenni. Ez pedig csak nem elég ok arra hogy az ember gorombáskodjon, annál is inkább, mert társunknak komoly szándékai vannak s felhatalmazott minket, hogy a béke

jelölje a nagysád bájos kezét megkérjük a számára.

— Nem kapják meg! fortyant fel a szinleges ajulásból a mama. — Ne higgy nekik édes angyalom, Juliskám! Csak az anyádat akarják csuffá tenni, csak engem akarnak megölni, az elébb is a kardjával fenyegetett. Ha engem szeretsz, akkor nem felelsz neki semmit! ez már nagyon is parancsolón volt mondva s Juliska, mint engedelmességhez szoktatott gyermek, lehajtotta elsápadt kis arcát és nem felelt semmit, de a tiszt urak is jól ki voltak tanítva. Poldi át vette a szót Villitől és tüzetesen megmagyarázta Juliskának a körülményeket oly módon, hogy a kis leány előtt csak két út látszott: vagy bocsánatot kérni a mamának Pistától, vagy hogy e mindenesetre szégyenteljes és terhes bocsánatkérésből a mama megszabaduljon: neki, Juliskanak Pistához kell menni feleségül. — Hiszen a mi azt illeti — gondolta magában a kis leány — én kész volnék, de a mama — úgy látszik — ki nem állhatja Pista hadnagyot.

— A hogy a mama határoz — hebegte a leány szemlesütve — úgy lesz jó.

— Én pedig nem adlak és punktum! — kiabált ő nagysága neki veresedve.

— Így nagyon sajnáljuk, de kénytelenek leszünk szigorubb eszközökhöz folyamodni. Csak annyit van szerencsénk még becses tudomására hozni, hogy hadnagy társunk atyja, a nyugalmazott Berkessy ezredes ur is fölöt-

több óhajta ezen házasságot azt adva indokul, hogy mint rokonhoz sokkal szivesebben látogatta el ő nagysága házához. Valamint nagyon meglepte fiának azon tudósítása, hogy nagysád az ő fiát csaknem kikergette a házból, holott őt az apát oly szivesen látja. Kijelentette, hogy meg e nap folyamán teszi tiszteletét e dologban. — Mint a vigjátékokban szokás toppant be e perczen az ezredes ur, háta megett Pistával kinek első forró tekintete Juliska bájosan elpirult arczocskájára esett. Azzal nem véve tekintetbe a mama böszült pillantásait elegánsan meghajolt előtte azon szavakkal: „legalázatosabb szolgálja asszonyom!” — Aztán szépen letelepült Juliska mellé és sugdosni kezdett neki.

A mamát majd megütötte a guta, de az ezredes ur jelenléte visszatartotta a tegnapi elnyelt szitkok kinezásától. Mérgében nagyokat nyelt és sóhajtott.

— Mi az oka kepes asszonyom, hogy ön az én Pista fiamat kiutasította tegnap a házából? Illetlen volt talán? Vagy megsértette valamivel az én nagybecsült barátomat? Csak szóljon és én kényzszeriten fogom, hogy térden állva térjen öntől bocsánatot.

— Igen is megsértett — kapott mohón a szón ő nagysága. — A kertembe lopakozott s ott lump nótákat dalolt, hogy a lányomat kicsalja a szobából, honnét én meglitoltam neki kijönni.

— Ugyan mit vétetett ez a szép kis virág, hogy a mamája ily nagy lány létebe becsukta, mint valami vásott gyereket?

sági helyzetét, mint a hogyan az első pillanatra látszik.

Aggasztó körülmény a kivándorlás. Ha egy országban, melynek népessége meg nem oly nagy, hogy viszonyítva Európa többi államaihoz a népesség nem találhatna benne megfelelő keresetforrást, a népesség kivándorol és pedig évről-évre, sőt a kivándorlás térjed, ez kétségen kívül annak a jele, hogy itt megnehezültek a megélhetés feltételei, hogy az ország közgazdasági állapota korántsem fejlődött oly nagy mértékben, mint a hogy azt szeretik feltüntetni.

Van egy másik dolog és ez a szociálizmus, amivel Samassa érsek behatóan foglalkozott. Az ország közgazdasági helyzete tehát habár a lefolyt 30 év alatt fejlődött oly nagy arányban, mint a minő arányban emelkedtek az államháztartás terhei.

Az anyagi kérdéseknél is fontosabb kérdés az, hogy vajjon a lefolyt 30 év alatt szaporodott-e a nemzet erkölcsi ereje. Már maga az a körülmény, hogy ilyen kérdést föl lehet vetni, hogy ilyen kérdést föl szabad vetni, aggasztó jelenség. (Helyes! a jobboldalon.)

Oka az e tekintetben fenforgó aggasztó tüneteknek kétségen kívül a nagy közgazdasági átalakulás és az azzal járt, annak következtében megtörtént nagy társadalmi átalakulás. — De ez a kettő maga még nem fejtené meg a politikai közéletnek azt a sajnos átalakulását, melyet az utóbbi időben tapasztalunk.

Föl kell itt vetni egy további kérdést. Mit tekintünk tulajdonképpen a politika lényegének? Szerinte az nem lehet más mint az hogy egy nemzet más nemzetnek sorában mint államalkotó tényező, vagyis mint állam érvényesüljön. Ha nem ebbe helyezük a politika lényegét, akkor az mindig csak egyéni érdekhajászatnak sőtét szövévénye lesz; magassabb célú kell kitűzni ha azt akarjuk, hogy a politikai élet színvonala ne süllyedjen. Nem akar most vissza térni arra hogy az 1867-ben megalkotott u. n. kiegyezési törvények akkor megelégteltek-e a tényleges viszonyoknak; nem akar most vitát előidézni azok értéke és czélszerűsége felett, hanem arra utal hogy még fölteve azt is hogy a kiegyezés az 1849-től 1866-ig lefolyt időszakhoz képest jó vagy mint magaslati mondják, áldásos volt, nem lehet azt állítani, hogy ott meg kell állni. Mert tagadhatatlan, hogy még a 67-iki törvények sem lettek a maguk egészében és azoknak szellemében számítva,

kik azokat alkották, mert e tekintetben a stagnáció hirdetése azok egyikének sem lehetett célja.

Ha nem is de jure, hanem de facto, Magyarország államisága nem érvényesült kellően és csönka. S ha azt a tant hirdetik, hogy a Magyarország államiságának kifejtésére való törekvés meddő politika: a politikai közéletnek, mert a legmagassabb ideát mint valami lehetetlent mintegy gunyos a kizárja, süllyednie kell. De hisz nemcsak azokkal szemben hirdetik a 67-iki alkotások érthetlenségét, akik más alapot óhajtanak hanem azokkal szemben is, kik ugyanez alapra helyezkednek és vindikálják, hogy ami azon törvényekből meg nem valósítottatott 67-ben — talán a dolog kényszerűségénél fogva a maga egészében meg sem valósítottatott — valósítsassék meg most.

Ha ezekre a politikai meddőség bélyegét sűtik rá, ez az álláspont szükségképp magától vonja a politikai élet süllyedését; s ha még nem következett be, be kell következnie, ha az álláspont sokáig fentartatik.

Tekintsünk körül a közéletben és hasonlítsuk össze a 30 év előtti állapotokat a maiakkal. Van-e fontosabb egy alkotmányos országban, mint a választások tisztasága? — Nincs törvény a világon, melyet ki ne lehetne játszani s melyet csakugyan meg ne szegnének. Választási visszaélések voltak, vannak és lesznek mindig, mert az emberi műgyarló ezért kijátszható és megszeghető. De hogyan gondolkodtak e tekintetben a nemzet vezérei, kik a kiegyezés főtevényezői voltak s a kikről feltehető, hogy 67-ben is egy gondolkodtak, mint egy-két évtizeddel ezelőtt.

Deák Ferencz 1843-ban, midőn visszatartotta Zala vármegye követségét — t. i. akkor választatott meg — megválasztatott, de óriás korteskedés mellett, nem akarta a mandátumát elfogadni s a többiek közt ezt mondotta: »Atkozni fogják valamikor azon időt, a midőn a választók közé katonaságot vittek«. Így gondolkodtak a 67-iki kiegyezés megalkotói, vezérei. A választók közé állítottak a rend fentartása katonaságot; ez megtörtént; de akárhány helyen egy-egy héttel előbb egész falvakat terheltek beszállással: 5-6 kerület összes falvait megrakták katonasággal; miért? feleljen erre az, a ki intézkedett.

Beszédét így fejezte be:

háztól. Az ezredes urról s így a nagyságos czimről le kell ugyan mondania, de hiszen gombház, ha leszakad lesz más! — Azzal neki fanyalgyva: megáldotta a fiatalokat,

Kedves Pista barátom! Beismerem ugyan, hogy jól végződött a dolgod s hogy te voltál a legboldogabb halandója a földnek, mikor a bájos Juliskát aranyzinóros melleghez szoríthattad (mint a hogy minden ember a legboldogabb az ilyen perczben) de én mégis azt mondom, hogy jobb lett volna ott a kertben végezni el önmagyságával a dolgodat egy kis erősebb fellépéssel, csupán csak a sovány, hegyes orru és irigy vén kisasszony jelenlétében, hadd ijedt volna meg az is egy kicsit, hidd el nem ártott volna neki; de te ahelyett ilyen nagy feneket keritsz a dolognak. Ide küldöd két tisztársadat s összeszidatod őket a mamával s hála képen irigységet oltasz a szívébe azzal, hogy itt ölelkezel szép és gazdag menyasszonyoddal az orruk előtt. Még a köszvényes lábú papát is ide farszad a dologban! Látod, ezt mind nem jól tetted Sokkal könnyebb lett vón amugy. Azonban mivel a mama Starcsék és Hopak hadnagy urakat sem véve ki (ha nem csal a kis idő múlva felhangzó udvarbeli baromfi jajgatás s a konyhabeli csörömpölés) l u e u l l u s i v a c s o r á r a h i v o t t ö s s z e b e n n e t e k e t : v i s s z a v o n o m a z a l l i t á s o m a t , h o g y j o b b l e t t v ó n a m u g y i s m é g c s a k a n n y i t m o n d o k : u g y v a n j ó l a h o g y v a n !

— Igen is azért csuktam be, mert még gyermek, mert még nem való a nagyok közé és mégis arra mert kéri, hogy ereszszem a vendég-k közé, mert ott lesz Berkessy Pista hadnagy is, kivel ő a jégen megösmékedett. A kis fruska még azt sem akarta elárulni, hogy honnét tudta meg a jövetelét, mert én ugyan nem mondtam meg neki. Én hát összeszidtam beparancsoltam a szobájába.

— Bocsásson meg édes barátném, ha most az egyszer nem helyeslem tettét, mely különben mindig oly korrekt és finom szokott lenni: A kis hugom sem látszik már gyermeknek, hogy ily ártatlan mulatságoktól ellehesen tiltani. — Hány esztendő kegyed, kis hugom? — fordult Juliskához.

— Egy hónapja multam 17 — felelte Juliska.

— Nem igaz, csak 16 — tett a mama kíséreltet veszni kezdő ügye védelmére.

— Már az mindegy, akar 16, akár 17: kis hugom már abban a korban van, melyben a férjhez menésre kell gondolnia. Nagyon, de nagyon megtisztel vele édes barátném, ha az én kissé szeleburdi, de azért jószívű és jókedélyű fiámnak adja, szép pár lesz belőlök, nézzen csak rájuk. Aztán szeretik is egymást, a mint látszik s végül egyszermindenkorra szent lesz a béke közöttük.

Szállkané, szül. Répa Katalin, míg az ezredes ur beszélt elgondolta, hogy most az egyszer jobb lesz engedni. Aztán az igazat megvallva ő még jobban szöheti a férjhez menési terveit, ha a leánya végleg elmegy a

Kétségtelen, hogy mindig voltak és mindig lesznek olyanok, a kik a politikai életben való részvételüket anyagi, egyéni önző czélok elérésére szolgáló eszköznek fogják tekinteni. Hanem csak felveti a kérdést. — Kutassuk legalább, vajjon ezeknek a száma fogyott-vagy szaporodott? — De voltak mindig olyanok, akik a közügyeknek tett szolgálatot hazafiass kötelességnek tekintették és önzetlenül igyekeztek szolgálni a közérdeket. Ezeknek száma szaporodott-e? Mind e kérdéseket nem taglalja.

Közeledik az idő, a keresztyénségnek nagy ünnepe s egyszersmind a magabaszállás. Egy hét! Vessen ki-ké számot önmagával, lelkiismeretével és feleljen e kérdésekre. Én megfeleltem.

Az én szavamatom ez: Bizalommal nem viseltem a kormány iránt. (Élénk helyeslés és öljenezés a jobboldalon.)

KÜLFÖLD.

A keleti háború. Az európai diplomácia egy lidércnyomástól szabadult meg. Nemcsak április 6-ika, de 7-ike is, minden incidens nélkül mult el. Amde holnap is nap van és így a gondok mégsem szűntek meg teljesen. A helyzet zavaros voltát és a nagyhatalmak ugynevezett közös akciójának teljes értéktelenségét misem jellemzi jobban, mint az a tény, hogy már a diplomáciában is támad olyan hang, a mely a krétai kérdésnek egyetlen megoldási módját abban találta, ha Görög- és Törökország köztkitörne a háború.

A diplomácia zsákutcába jutott, ez tagadhatatlan igen óhajtaná tehát, ha csapataival és hajóival, becsülettel kikerülhetne onnan. A jelenlegi helyzet tarthatatlan; Vassos ezredes és Kréta ellen Európa nem fog háborút viselni, pedig ez volna az egyetlen módja annak, hogy az ugynevezett »felkelőket« lelehessen győzni.

Amde még a legtréfásabban bangolt diplomácia sem lesz hajlandó arra, hogy 60-70 ezer emberi menesszen a hegyes szigetre. Amde, ha Krétát nem lehet »eszre téríteni«, mit tehet Európa?

Athént veszi ostromzár alá, Krétát blokkirozza? Ezek az intézkedések nem fogják a krétaikat arra rábírnai, hogy az autonómiát elfogadják és Vassos ezredes sem lesz hajlandó, csupán ezért, Görögországba visszavonni. A hatalmaknak könnyebb volt Krétába menniök, mint Krétát elhagyniök: ma pedig főképp az okoz gondot az európai diplomáciának, hogy miképp szabadulhatna Krétától.

A hatalmak bölcsessége kimerült és Európa minden reményét Görögországba helyezi. A diplomácia eddigelé arra törekedett, hogy a háborút magakadályozza, most pedig oda jutott, hogy csak egy török-görög háború mentheti meg a legnagyobb blamáztól.

Bizzunk Görögországban, hogy az egyesült, a nagy Európát nem fogja sokáig zavarban hagyni és a maga erejéből, a maga telkesedéséből be is fejezi azt, a mit megkezdett.

A Földi János-émlék keletkezése.

Debreczen, április 9.

A H.-Hadházon dr. Földi János emlékére f. hó 6-án nagy ünnepélyességgel leleplezett díszes emlékkő keletkezésére nézve újabb a következőket közölhetjük:

Sokan vannak az érdeklődők között, kik nem tudják, de szeretnék tudni, hogy a legközelebbi években mily mozgalom előzte meg az emlékkő felállítását s ebből kifolyólag kik léptek a cselekvés terére, hogy végre valahára az emlékkő felállítsassék, anynyiva

is inkább, a mennyiben erre nézve a mozgalom már évtizedekkel ezelőtt megindult. Az úgy olykor-olykor feljuttatott, de ismét csak elszunnyadt s tényleg a megvalósulás stádiumába a legközelebbi elmúlt években jutott.

Vissza kell erre térnünk már csak azért is, mert épen a leleplezési ünnepély napján tartott — valóban díszes banketten egy a kezdeményezésre vonatkozó felkészítő nézeteltérést szült (tévédés alapján) mely nézeteltérés — tekintve a személyeket — a díszes társaság hölgy és férfi tagjait, kik az előzményekkel éppen nem, vagy csak félig-meddig voltak ismerősek, nem nyugtathatta meg a valódi tényállásról s mert a nézeteltérés tisztázása esetleg személyes provokációkat vonhatott volna maga után: e kérdés tisztázása függőben maradt.

Az ez iránt való érdeklődés pedig általános volt. Ugyan ki ne lehetett volna arra kíváncsi a tudós halálának 96-ik évfordulóján.

Nem éppen a pénzben mult, hogy évekkel ezelőtt az emlékkő fel nem állított, hanem a mint a következmények megmutatták, az utak és módok megválasztásában, eltalálásában.

Annak, hogy tehát a legközelebbi években a mozgalom miként indult meg, hogy most már egy díszes emlékkő hirdetheti Földi halhatatlan nagyságát, utána néztünk s a tényállás a következő:

Az úgy évekkel keresztül szunnyadt, midőn a »Debrecezen« hasábjain 1895. május 28-án megjelent Varró Ferencz h. hadházi tanítónak »Dr. Földi János emléke« (ajánlva a Csokonai kör figyelmébe) című közleménye, melyben rövid visszpillantást vetve dr. Földi János működésére, életére, az emlékkő felállítását célzó mozgalmakra — a többek között ezeket írja: »Azt hiszem, azért, hogy nem időszerűtlen ez ügynek felújítása emlékeztünkben, nem pedig azért, hogyha már a »Millenniumra« nem is (pedig a vidékeken is több helyen a mozgalom rég megindult, hogy e haza férfainak emlékét méltóképpen megörökítsék s az ezredéves ünnepélyen bemutassák) de halálának 100 éves évfordulóján (1901. apr. 6.) mindenesetre egy hozzá méltó emlékkő hirdesse a hála és tisztelet adóját emlékére.«

Majd azután így ír: »A debreczeni Csokonai kör nemes és magasztos célú szolgálata; áldásos működésének nem egy intézmény közzönheti létezését s működésének egyik kimagasló mozzanata lenne, ha dr. Földi János emléke megörökítése ügyében közreműködne, azt részben, vagy egészben kezébe venné!«

Ime ez volt a feltámadásra keltő trombita szó, melyre a zonnal támadtak lelkes honfiak, kik hivatásuknál, állásuknál, tekintélyükönél fogva — a siker biztos reményében — megtehették s meg is tették a kellő lépéseket.

Az említett közlemény megjelenése után nyílt a »Csokonai-kör« egyik nagy buzgalmu és fáradságtalan alelnöke Komlósy Arthur levelezésbe bocsátkozott a közlemény szerzőjével, hogy megtudhassa, mily alap létezik a Földi síremlék javára stb. E tényállást igazolja a »Debrecezen« 1896. december 5. számában »Földi János emléke« című tudósítás is, mely valószínűleg a »Csokonai-kör« tagjai részéről az ügyre vonatkozó beszélgetés, megállapodás szüleménye volt s a melyben ez foglaltak: »A mult évben történt, hogy helyi lapjainkban egy hadházi lelkes férfi tollából dr. Földi János oitani nyugvóhelyének síremlékkel ellátása s általában a Földi síremlék ügye felemlítést nyert.«

Az ügy szönyegre hozatala nem is maradt eredmény nélkül. A Csokonai-kör egyik nagybuzgalmu és fáradságtalan alelnöke Komlósy Arthur azonnal levelezésbe bocsátkozott a hadháziakkal és kikutatta, hogy létezik szép kis alap a Földi síremlék javára, mely kamataival együtt már oly összegre nőtt, hogy egy síremlék felállítására elegendő lesz.

Későbbben Széll Farkas táblai tanácselnök, Könyves Tóth Kálmán

és Eötvös K. Lajos is kint jártak Hadházon és az előjárósággal s az ottani intéző férfiakkal megállapodásra jutottak hogy a síremlék a millenáris évben felállíttassék.

Ime ily előzmények születtek azt hogy Földi volt lakóháza ma már emléktáblával van megjelölve, emlékköve pedig ott díszleg a vasut mentén a hadházi régi temetőben. Áldás emlékére!

Ti pedig lelkes, buzgó honfiak, kegyes adakozók, különben a »Csokonai-kör« igen tisztelt tagjai magasztos cselekedeteiteket, munkásságaitokért fogadjátok a nagy közönség hálás elismerését!

Nyilatkozat.

Debreczen, ápril 9.

A »Debrecezen« tek. Szerkesztőjének, tisztelettel

Helyben.

Csak is a Wolafka Nándor dr., választott püspök és helyi plebános ur b. lapja tegnapi (82.) számában megjelent »kijelentése« miatt nyilatkozunk, hiszen a szóban forgó ügy már a maga törvényes útján van.

Tudomásul vesszük és elhiszszük, hogy a »róm. kath. egyház kebelébe önkéntesen jelentkezők törvényesen előírt bizonyítványai ott őriztetnek a róm. k. plebániai hivatal levéltárában« s hogy »azok által, a kiket illet, bármikor megtekinthetők;« ám a száraz igazság mégis csak az, hogy ez »önkéntesen jelentkezők« egy része áttérési szándékának »törvényesen előírt« kétszeri kinyilatkoztatását a mi lelkeszi hivatalaink előtt vagy csak egyszer, vagy pedig épen egyetlenegyszer sem teljesítette.

Ezért helyes, hogy a szóban forgó ügy a maga törvényes útján van és szükségképen ott is marad.

Debreczen, 1897. apr. 8.

A debreczeni ev. ref. Lelkipásztorok értekezletéből.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, április 9.

I. A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésének elején Szilágyi Dezső elnök bejelentette, hogy Sima Ferencz szentesi mandátuma véglegesen igazolható. (Éljenzés a szélsőbalegyrészen.)

Ezután megválasztották az összeférhetlenségi törvény revíziójára kiküldött 21 tagu bizottságot, melynek az ellenzékéről tagjai lettek: Eötvös Károly, Justh Gyula, Komjáthy Béla, Makfalvy Géza, Meszlényi Lajos, Polónyi Géza, Zichy János.

A legközelebbi ülés holnap lesz.

A költségvetés a főrendiházban

Budapest, apr. 9. A Debr. ered. táv. A főrendiház ma d. e. 11 órakor tartott ülésén folytatták a költségvetés részletes tárgyalását. Letárgyalták az igazságügyi és honvédelmi költségvetést is. A végösszegezésnél Deszewffy Aurél gr. a mezőgazdasági válsággal és a választási erőszakosságokkal megokolva bizalmatlansági hat. javaslatot adott be.

Darányi földmívelési miniszter védekezett a mezőgazdasági válság okozásának vádjá ellen.

Perczel Dezső belügyminiszter a választás szennyesét igyekezett feherre mosni.

A Deseffy javaslatát elvetették és a költségvetést megszavazták.

Korbuly—Molnár—párbaj.

Budapest, ápril 9. (A Debr. ered. táv. Korbuly József és Molnár Béla, a Gajári volt segéde ma délután 4 órakor kard párbajt vívnak. Az ügyben felvett jegyzőkönyv igen érdekes. Ugyanis Korbulyék, mint sértett fél, kardot választottak. Molnár segédei ebbe beleegyeznek, de felemlik, hogy nemrég hasonló afférral épen Korbuly hivatkozva bánására megtagadta a kardot. Korbulyék ezt elismerik, de azért ragaszkodnak a kardhoz.

Ujdonságok.

Elekczió.

Debreczen, apr. 9.

A busvétai szünet előtti ma vető nagyobb hullámokat a diák élet.

Ma délután van ugyanis 2 órakor az elekczió: a legáczió választás!

Az akadémiai terem már háromnegyed 2 órakor zsufolva volt diákokkal, a kik kíváncsian s érdeklődve várták a pont két órakor, nagy irat csomóval belépő seniort s az esküdteket. Természetesen akkora már óriási füst gomolygott a légben. Viharos »élelczió« fogadták őket. a mig nem elfoglalták a katedrán zajos helyeiket. Csak a kiáltással figyelmeztették azokat, kik még fejükön feleltették kalapjokat, s aztán siri csendben olvasá a senior, hogy ez a falu nem kér legátust, »ez meg ezt az ifjut kéri ki.«

A szenior felolvasa a névsort »boldog ünneplést s succesust« kívánnak riadó eljenzés közt hagyja el a terem s megkezdődik a választás.

Lapunk zártakor még folyik az elekczió s addig a következő agyházakba küldettek ki ünnepkövetek:

Debreczen: Nagy Sándor senior, Bede László esk. fel. Szabó Bertalan esk. Óri Tamás 4. jh. Beregszász: Soltész Elemér esk. fel. Mező-Túr: Kovács Lajos esk. fel. Békés: Csermák Béla esk. fel. Bagamer Ludmány János 1. jh. Tisza-Bura: Acsay Lajos 1. jh. Szalonta: Bokros Elek 3. th. T. Szent Imre: Jakó Gyula 1. jh. H. Nánás: Nemes Gábor 4. jh. Tisza-Füred: Pap István 3. jh. Hadház: Szűcs András 4. th. Kaba Lénárd Sándor 8. o. B. Ujfalu: Ecsedy Károly 2. jh. Derecske: Bagaméri Károly 4. th. Turkeve: Veress Gusztáv 3. th. Kisujszalás: Bogdán Lajos 4. th. Szalonta: Bokros Elek 4. th. Szoboszló: Szabó Antal 4. th. Szentes: Juhász Sándor 2. th. Gyula: Demjén Ferencz 3. th. Kunhegyes: M. Papp Ernő 2. th. H. Vassárhely: Lövey Miklós 4. th. Hajdu Gyula 3. th. Szeghalom: Papp Lajos 1. th. Török-Szent-Miklós Csighy Andor 2. th. Földes: Birta József 2. th. Gyoma: Cseh Zoltán 3. th. M. Keresztész: Biró János 2. th. Madaras: Szentkirályi Károly 4. th. Ócsöd: Kovács Zsigmond 1. th; B-Szent Mihály Kuthy Zsolt 4. th. Nagy-Szóllós: Szabó Lajos 1. th. Kőrös-Tarcsa Futó András 2. th. Csaholy: Ady Endre 1. jh. Nagy-Balyom: Kovács László 1. th. Tisza-Dada: Csia Miklós 8. o. Bószörmény: Kadár Andor 3. th. Bakonyseg: Török Vincze 1. th. Okány: A. Nagy Sándor 1. th. P-Ladány: Papp Gyula 1. th. Ér-Mihályfalva; Molnár Vincze 2. th.

* **Husvétli szünidő a collegiumban.** A husvétli szünidő a mai napon kezdődik a theológián és jogakadémián s tart április 25-ig. Április 26-án kezdődnek meg ismét az előadások.

* **A városi hangverseny jövedelme.** Roncsik Lajos városi kulturatanácsnok már összeállította az április 6-án a városi tisztviselők nyugdíj-alapja javára rendezett hangverseny számadását. E szerint a hangverseny összes bevétele volt 257 frt 25 kr, ebből a kiadások felemesztettek 121 frt 81 krt s így a tiszta jövedelem 135 frt 44 krt tesz ki. Reméljük hogy a jövő évi hangverseny tizennyit fog behozni!

* **Királyi köszönet a kiállítóknak.** A kereskedelmi miniszter, a mai napon gr. Dégenfeld József főispánhoz több leiratot intézett melyekben tudatja, hogy a király a debreczeni kerületi és helyi bizottság a hajdumegyei helyi bizottság elnökeinek és tagjainak valamint a debreczeni kereskedelmi és iparkamarának az 1896. évi ezredéves orsz. kiállításban való kiváló közreműködésükért legfelsőbb köszönetét és elismerését nyilvánította, egyszersmind a miniszter külön is megköszöni az összes közreműködőknek, valamint gr. Dégenfeld József főispánnak, Simonffy Imre kir. tan. polgármesternek Rásó Gyula kir. tan. alispánnak, és dr. Király Ferencz orsz. képv. keresk. és iparkamarai titkárnak kifejtett buzgóságukat.

* **Városi küldöttek.** A pozsonyi koronázási emlékszóbor leleplezési ünnepélyén a tanács tegnap határozatából Simonffy Imre kir. tan. polgármester és Király Gyula tanácsos jelennek meg Debreczen város képviselőtében.

* **Esküdtársi tárgyalás.** Igen érdekes sajtóperben fog holnap a debreczeni esküdtársak itélni. Az egyházpolitikai törvények harcza Kézics ráczkevei plébánost annyira elragadta, hogy cselekményeiért a budapesti sajtóbírósg állás elleni izgatás miatt egy évi fogházra ítélte, mely büntetését ez idő szerint tölti le. A Budapesten megjelenő „Magyar Néplap” melynek Lepsényi a szerkesztője, ezt az elítélést erősen meg bírálta és az elítélést dicsőítette. Ebben a budapesti kir. főügyészség újabb vétséget látott és az inkriminált cikket szerzőjét Gelsei B. Zoltán hírlapíróként az esküdtársak elé állította. Mult év november havában tárgyalta Budapesten az ügyet a mikor az esküdtársak a vádlót 9 szóval 3 évenében a vallás elleni izgatás vádjá alól elmentette. Semmiségi panasz folytát a m. kir. kuria ezt az ügyet megsemmisítette és az ügy újabb elbírálására az igazságügy miniszter a debreczeni kir. sajtóbíró delegálta. — A vadhatóságot holnap Simonffy Béla kir. ügyész képviseli, vádlott védelmét pedig dr. Bakonyi Samu vállalta el, Gelsei B. Zoltánnak ez nem első sajtóper, — sőt legutóbb a budapesti kir. törvényszék a Lepsényi fogadtatása alkalmával Kassa város báróval rendezett tüntetés miatt 100 frt pénzbírságban marasztalta el.

* **Uj gondnok jelöltek.** Az alsó-szabolcsi ev. ref. egyházmegye világi koronázói széke megüresedett, mivel gróf Dégenfeld József lemondott az egyházmegyei gondnoki tisztról. — Utódjául maris többeket emlegetnek, mint Dégenfeld Pál téglási nagybirtokost, Lengyel Imre nyugalmazott törvényszéki bírót s egyházkerületi tanácsbíró, Puky Gyula kir. táblai elnököt és Pádróh Sándor h. szoboszlói kir. közjegyzőt.

* **A vásárcsarnok ügye.** A városi tanács tegnap ülésében foglalkozott dr. Balányi Miklós beadványával, melyben a vásárcsarnok tervét és rajzait a városnak ajándékozza. A tanács hozott végzésében először is hivatkozik a bizottsági közgyűlésnek egy 1894-ben kelt határozatára, mely bar elismeri a vásárcsarnok-intézmény nagy jelentőségét, azt városunkban időszerűnek nem tartotta, sőt még tanulmányozásra sem utasította a kérdést. A tanács álláspontja már most

az, hogy az azóta lefolyt 3 év alatt a város viszonyai nem változtak, de másrészt a Budapest azóta létesült vásárcsarnoki intézmény esetleges előnyei sem jöttek eddig köztudomásra, legfőképpen pedig a városnak olyan intézményei, amelyek a vásárcsarnok felállításának mintegy előfeltételét képezik pl. vízvezeték, csatornázás, mind egészen hiányoznak: újabb lépést tenni szükségesnek nem tartja s a dr. Balányi Miklós ajándékát köszönettel elfogadja ugyan, de kijelenti, hogy ebből a városra nézve semmi kötelezettség nem hárul: másrészt azonban, mielőtt szükségét fogja látni, a tanács maga fogja e tárgyban a kezdeményező lépéseket megtenni. Szóval, marad minden a régiiben.

* **Köszönetnyilvánítás.** Munkázok kik boldogult feledhetetlen jó anyánk özv. Borbély Jánosné temetésén részvételükkel fájdalomukat enyhítették fogadják ez uton is köszönetünket. A gyászoló család.

* **Elfogott zsebmetszők.** Azt hinné az ember, hogy valami kitanult, Tolnát, Baranyát, Váczt, Ilavát bejart urakról lésezen ebben a rövid közleményben a szó megereszte. Oh, nem, mi már ebben is előbbre vagyunk, a Bocskay nemzete külön a többinél, a Bocskay hőlyei azok, a kik minálunk a más zsebeiben az illetőknek saját testükön leendő kitakarításával foglalkoznak. S ne gondolják, jó uraim hogy talán a szép nemnek előrehaladottabb stádiuma hozza ezeket a rejtett éreányeket a felszínre: nem, a viruló tavaszuk rózsamosolygása jár együtt a mi hőlyeink keztyűtlen kezeivel a mások zsebeiben. Sőt még nem is ujonczok e téren, már egy izben vizsgálatot tettem, igaz, hogy rosszul sikerült s a rendőrség próbatételre vezényelte őket, a mely szerint még a városba jövetel tilalmát is átkellett tudni hágnik, hogy működésüket folytathassák, s ők mégis megtették, — s megint rosszul sikerült. Ugyanis a rendőrség ma d. e. Farkas Klára 18 éves és Farkas Lid 16 éves, h. szoboszlói illetőségű, a városból már egyszer kitiltott zsebtolvajokat a csapó-utcán manipuláció közben elfogta és újra elfogja tolonczolni őket.

* **Rejtélyes csontvázlelet.** Tegnap délután öt órakor a tűzoltó laktanyához tartozó kertben a tűzoltók szelőt akartak ültetni. — Ásás közben egy emberi csontvázra bukkantak. A csontváz teljesen ep volt és háttal feküdt a föld felületétől alig 62 cm. mélységben. A csontváz mintegy 35—40 éve lehet ott s mint megállapították né volt. Hogyan került oda, azt még nem tudják. Bizonyára valami felderítetlen sötét bűn rejlik a leletben, mit bizonyít az, hogy alig egy méter mélységre volt elásva. A csontváz érintetlenül hagyták reggelig, mikor is a rendőrség kiküldöttje orvosral vizsgálta meg a helyet s alig néhány lépés távolságra egy másik csontvázat találtak. Munkát elásták s az esetről felvett jegyzőkönyvet a további vizsgálat megejtése véget átteszi a kir. ügyészséghez.

* **Adomány a Matkó családnak.** — Felhívásunk nem maradt eredménytelen, az adományok szépen gyűlnek a szerencsétlen család számára. Mint értesülünk, ugyanis a tegnapi és mai nap folyamán újabb 6 frt 50 kr. gyűlt össze a kapitányságnál s a következő négyzet köztisztelt elnöke is kiterjesztette már a szerencsétlen családra figyelmét. Lapunk szerkesztősége a mai nap folyamán N. N. től 1 forintot, ma dében pedig a következő levelet kapta: A »Debreczen« tekintetes szerkesztőségének. A főiskolai ifjuság kebelében tek. dr. Barth a Béla akad. tanár ur felhívása folytán Matkó János éhhalállal küzdő családja részére az általam rendezett gyűjtés eddigi eredményeként van szerencsém 3 frtot a tek. szerkesztőséghez azon kérésrel beszoalgtatni, hogy azt a szinlődő család kezéhez juttatni sziveskedjek. A gyűjtést folytatom, a még begyűlendő pénz s a gyűjtőívot annak idején szintén be fogom szolgálatni. Debreczen, 1897. apr. 9. Tisztelettel Szenthe Kálmán 4 éves joghallgató. — Fogadják az összes adományozók egy a magunk, mint a nyomorban szinlődő család részéről kifejezett köszönetünket. Az ekképen nyugtázott 3 forintot átszolgálatjuk a II. ker. kapitányságnak.

* **Nagy idők tanui.** Fogynak, fogynak egyre fogynak, sorai a hős magyarnak... Valami fájó érzés akkordja csendül meg a lelkünkben, mikor a 48 as hősök napról-napra ritkuló roraira tekintünk. A magyar szabadság egének fényes csillagai egyenkint tűnnek el, hogy helyét foglaljanak egy csodás tetekben fénylő korszak legenda-hősei között. Szomorú statisztika az, melyet Miklós Zsigmond, az országos honvédegyletek központi bizottságának főjegyzője állított egybe. A mult 1896. évben a honvédegyleteknek 780 nyugdíjas tagja halt meg. De rajtuk kívül még többen hunytak el a nagy idők tanui közül olyanok akik nem voltak tagjai a honvédegyesületeknek.

* **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk a felejtethetlen jó nő, gondos édes anya, hü gyermek, szeretett menyünk, jó unokatestvér és rokon, néhai Varga Julianna polgár Vigh Sándorné asszonynak, folyó hó 9-én, éjjel 1 órakor életünk 34 ik, boldog házasságának 15-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 11-én d. u. 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint sirály utca 2017 sz. háztól az Ispotály templomban tartandó gyászszertartás után a várad utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat ösmerőseinket és a n. e. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen 1897. április 9. Bánatos férje: Polgár Vigh Sándor és gyermekei Julianna, Zsuzsanna és Lajos; Edes apja: Polgár Varga János és gyermekei; Bpósa: Polgár Vigh András és neje Molnár Zsuzsanna és gyermekek András nejevel Hegedüs Juliannával és gyermekeik. Nagynénjei: Pesti Sára, özv. Polgár Kozák Jánosné és gyermekei; Julianna férjével Polg. Ballai Sándorral és gyermekek; István nejevel Mátyás Juliannával; Ferencz; özv. Polgár Horváth Gáborné Molnár Mária és gyermekei. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. temetk. int. rendezi.

* **Margittán az országos vásár következő sorrendben fog megtartatni:** Baromvásár ápril 21. és 22-én; kirakodó vásár ápril 23-án.

Színház.

Tapolczai Dezső bucsuzása.

Durand és Durand.

Azt is irhatnók mai jelentésünk címűül: *A tüközlő fia.*

Tapolczai Dezső, a mi közönségünknek méltán szeretett és becsült s még emlékeztetésben is kedves művésze megvált tavaly tőlünk s mi fájó szívvel vettünk tőle bucsút. De belenyugodtunk válásába, mert azt hittük: a dicsőség útjára lépett s az emelkedés, a fejlődés, a tökéletesség koszorújával ékesítve fogjuk majd viszontlátni.

Mikor hire futott, hogy közénk érkezik, egyszerre elfogyott minden jegy s a színház minden zegezugában megtölt.

Szeretjük Tapolczait s éppen ezért faj róla, mostani szerepléséről írni.

Őt, a ki itt mi nálunk a szó legnemesb értelmében vett jellemeket játszott, őt, I. Napoleon, a »nök barátja« s több más kitünő szerep méltó megszemélyesítőjét, abban a híres fővárosi »Vigszínház«-ban burleszk komikai szerepékre használták, abban nyövik el.

Igazán a szívünk fáj bele.

Kénytelenek vagyunk ugyan konstatálni hogy tegnap este a »Füszere«-s Durand-t, pompás sikerrel játszotta, de mihaszna van ennek, ha az ő magas hivatásának a meggyilkolását vonja maga után.

Mi nem rajongunk a »Vigszínház«-ért, sőt ki merjük nyíltan mondani, hogy nem is értjük: hogyan vágyódhatik ambiciozus művész az olyan intézet kötelékébe, a melynek egyetlen célja a penzserzés s orre az eszköze az embereknek a szó legszelejtesebb értelmében való »mulattatása«, értvén ezalatt

érzeinek csiklandozását s a falrengető kacagás elővarázsolását.

Tapolczai Dező pedig igazi művész, a kit a Muzsának homlokára lehelt csókja nagy rendeltetésre választott és nagy kötelességek teljesítésére hívott el, éppen azért erősen bizunk benne, hogy a kendőzött muzsának rossz hírű csarnokát nemsokára az eszményi dicsőség valhálájával cseréli föl s itt nálunk olyan kiváló sikerrel megkezdett pályáját a nemzeti színházban fogja dicsőségesen folytatni.

Közönségünk szíve egyébiránt tárva nyitva volt a közénk megtélt kedves vendég előtt s minden jelenését zajos tapsal talmazták.

Az igaz szeretetnek és őszinte elismerésnek megható jelében részesült tegnap este kedves ifjú művésznőnk *Halmi Margit* kisasszony is, a kit kilépésekor remek virágkosárral leptek meg tisztelői.

De ha csak ennyi lett volna!

A kosárban egy remek brillansgyűrű és egy levélke is volt.

Hát a levélkeben?

Abban meg egy két nyelvű elismerő okirat, aláírva az osztr.-magyar bank főkorányzója által. Az okirat különben bármely pénzintézetnél 100 azaz száz o. forintra (e z ü s t b e n) becsereíthető.

Erről már aztán elmondhatni:

„kis levélke, drága kis levélke
... mily boldoggá tevel te le!

Igazán boldogság áradt el a k. a. egész valóján s látni lehetett, mennyire meglepte tisztelőinek ez a kitüntető figyelem.

A szeretet kedvességével igyekezett meg halálni s Louise szerepében aranyos kis feleségnek mutatta be magát.

A többi szereplőkről máskor elmondtuk már nézetünket s azon változtatni nincsen okunk. Igen jól játszottak mindannyian *Komjáthy, Komjáthyné, Szabó Irma, Szilágyi és Sziklai* mindnyájan sütkéreztek a siker és elismerés vidáman mozolygó verőfényében.

Leghálásabb helyzete azonban *Kiss Irénnek* volt, a kit *De la Haute Turlelle* né szerepében remek humoráért lelkesen megtapsoltak.

Grotius.

KÖZGAZDASÁG.

Termesszünk több zabot.

Közünkbe véve a statisztikai évkönyvet zabtermelésünket illetőleg nem egy meglepő adatot fogunk azokból kiolvasni. Feltűnő mindennek előtt az, hogy zabkivitelünk npadóban, behozatalunk ellenben emelkedőben van; míg ugyanis 1882-ben 73000 métermázsza behozatallal szemben 934 ezer métermázsát vittünk ki, vagyis a kiviteli többlet 861 ezer métermázsát tett ki, addig 1894-ben 192 ezer métermázsát hoztunk be, 837 ezer métermázsza kivittel szemben s így a többlet már csak 645 ezer métermázsát tett ki, vagyis a 12 év alatt több mint 200 ezer métermázsza apadást mutat a behozatal és kiviteli közötti különbözet.

E körülménynek oka első sorban abban található fel, hogy a belföld ez iránybani szükséglete is lötenyésztesésük emelkedésével az állatok intenzívebb táplálásával folytonosan fokozódik, de másrészt kétségtelen az is, hogy a zabbal bevetett terület apadóban van bár a területes átlagok fokozódnak. Míg ugyanis 1878-ban 1,154,726 hektár volt zabal bevetve, addig 1894-ben csak 985,773 hektár a mely idő alatt azonban a hektáronkénti átlag termés 18,36 hektoliterről 25,23 hektoliterre emelkedett, s így dacára annak, hogy a bevetett illetve learatott terület apadt az

ország összes termése többmint három millió hektoliterrel szaporodott.

Az átlag terméseket véve tekintetbe a mai magasnak mondható buza árak mellett is, a zab nem kevésbé jövedelmező a buzánál mert holdankénti átlag termése nagyobb a buzánál, s még jóval nagyobb is lenne ha nem a legrosszabb földeke jelölnek ki a zab termelő-re. — A statisztika is mutatja, hogy pl. Árva megyében a learatott területnek 57,39% zab; következik sorban utána Sáros Szepes, Maramaros, Beszterce Naszód, szóval e legszegényebb talaju megyék de ettől eltekintve is tudvalevő dolog, hogy a magyar gazda többnyire sovány, trágyázatlan avagy egyáltalán trágyázhatatlan területeken termeszt zabot, s innét van hogy a nyugoti intenzívebben, jobban művelt talajokkal bíró államokban a zabtermelés átlaga sokkalta nagyobb, mint nálunk, oly annyira, hogy adataik bennünket egészen meglepnek. Így pl. németalföldön terem hektáronként 1 kat. hold 0,575 hektár átlag 39,60, Belgiumban 35,79, Angolországban 34,52, Dániában 27,09, Németországban 25,37, Franciaországban 22,62, Amerikai Egyes. Államokba 22,31, Magyarországon 20,01 hektoliter 10 évi átlagban. Látható tehát ezen kimutatásból, hogy Belgiumban csaknem kétszer anyi a zab átlagos termése mint nálunk, a miből tehát az következik, hogy nemcsak a zabtermelésre szánt területet kellene nagyobbítani, de módunkban volna a termés átlagokat is igen jelentékenyen fokozni, ha a trágyázással vissza adnók mindazt talajunknak a mit attól elvontunk. —

Ezt elrendő nem volna megengedhető, hogy valamely talaj csak minden 6-8 évben trágyázassék, hanem minden esetre harmadnegyedévenként. Ha elegendő nagy az állatállomány úgy az Alföldön ezt meg is lehet tenni, sajnos azonban a felvidéken ez sok helyen nagy nehézségekben ütközik, mert ott zabföldekül a legmagasabbban fekvő szántókat szokták kijelölni a hova a trágyát felvinni nagyon is nagy megerőltetésbe kerül az igás erőnek. Inkább meg kell azonban erőltetni az igát semhogya holdanként csak 4-5 mm. zabtermést arassunk, mert ilyen szegényletes kicsi termések még a szántásra fordított munkát sem fizetik meg. Ha a trágya mennyiség nem volna elegendő szuperfoszfáttal kell segíteni a dolgon a melyből egy — egész másfél métermázsát hintvén el kat. holdanként a termést jelentékenyen fokozhatjuk egyes esetben különösen ha kevés chiltsalétromot is alkalmazunk fejtrágyául kétszeresre is.

Ha országszerte nagyobb területen termesztetnék zab, ennek kétségtelenül az az előnye is megvolna, hogy következképpen a buzával bevetett terület valószínűleg ha nem is sokkal, de valamivel csökkene s így az ország buza termés fölöslege apadna.

Debreczeni piaci árak.

A f. hó ápril 5-6-iki debreczeni bétivásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabona árak: Buza 7,50, 7,45, 7,40 Kétszeres 6,30 6,25 6,20 Rozs 5,70 5,65, 5,60 Árpa 4,60 4,55 4,50 Zab 5,50 5,45 5,40 Tengeri 3,90 3,80 3,70 Burgonya 1,80 Ló felhajtott 850, eladatott 380. Marha felhajtott 850 eladatott 410. Sertésvásár: sertés felhajtott 105 0 eladatott 870. 6 hónapostól 1 évig sovány 35-45 frt. 1 évestől 1 1/2 évig sovány 45-60 frt. 1 1/2 évtől 2 évig sovány 60-75 frt. Öreg sovány 75-95 frt. Kóvér 100 kilója

48 frtől 54-ig. Szalonna és háj 100 kiló szalonna 52 frt. 100 kiló háj 60-62 frt. Husarak; 1 kiló marha hus 40 42, 44, 52 54-56 és sertéshus 52-64 kr, borjúhus 56 kr, Tüzifa 4 kbm. tölgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt Nyárfa 7,50, felvágás 2 frt, faelszállítás 1 frt 20 kr Napszámárak. Szőlőben: férfi ellátással 70 kr, ellátás nélkül 1 frt. Nő ellátással 40 kr ellátás nélkül 60 kr. Gyermekek ellátással 25 kr, ellátás nélkül 45 kr. Mezei munka: férfi ellátással 60 kr, ellátás nélkül 90 kr. Nő ellátással 30 kr, ellátás nélkül 50 kr. Gyermekek ellátással 20 kr, ellátás nélkül 35 kr.

Budapesti gabonatözsde

ápril 8.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Buza	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	76	—	80	—
»	77	7,35	7,50	81
»	78	7,60	7,70	82
Tiszavidéki ó	79	—	—	—
»	76	7,70	7,75	80
»	78	7,80	7,8	81
Pestvidéki ó	79	—	—	—
»	76	7,70	7,70	—
»	77	7,80	7,80	80
Fehérmegyei ó	78	—	—	—
»	79	7,90	7,85	82
»	76	7,55	8,65	—
Bácskai ó	77	—	—	—
»	78	7,70	7,75	81
»	79	7,90	7,70	82
Észak magy	76	—	—	—
»	77	—	—	—
»	78	—	—	—
		Min. hekt.-ben	Ar kilógram	
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6,15	6,20
» másodrendű	»	—	6,10	6,15
Árpa takarmánynak	»	60-62	4,25	4,55
» égetni való	»	62-64	5,20	6, —
» serfőzdei	»	64-66	6,50	8, —
Zab	uj	39-41	3,85	6,35
Tengeri bánsági	uj	—	3,60	3,65
» más nemű	»	—	3,45	3,55
dezeRó bánsági	»	—	3,40	3,50

Sertésvásár.

ápril 8.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig, közep (páronként 220-260 kilogramm súlyban) 54-55 krajczárig könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő súlyban) 52-53 krajczárig.

Sertéslétszám: 1897. évi április. 5-ik napján volt készlet 18804 darab, 1897 április. hónap 5-ik felhajtott 1040 drb, 1897 április hónap 6-ik napján elszállítottra 285 drb, 1897 április hónap 7-ik napjára maradt készletben 19,559 drb. A hizott sertés üzlet-rányzata lanyha

Budapesti konzum-sertésvásár. A fe renczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi konzum sertésvásár jelentése ápril. 1-éről: Erkezett: 117 dr. Elszállított: 81 drb vidékre 6 drb, elszállítatlan maradt 109 drb — Na a p i á r a k: 250-280 kgr. súlyban b — 56 kr. 300-380 kgr. súlyban 51-52 kr. malacok 40-42 frt. különfelek 120-180 k súlyban 55-56 1/2 frt.

CSARNOK

Egy detektiv regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczeni saját fordítása —

(Folytatás.)

— Ha betegem nem feküdné Filadelfiában, akkor azt mondanám, hogy Mitchell. Ezen benyomás alatt követte a maszkot, aki a termen keresztül a folyosóra ment, ahol azonban legalább tizenkézfőből s hasonlóság öltözött csoportba elegyedett. És bármily figyelmesen vizsgálta is, mégsem bírta a sok közül kiismerni azt, aki az imént beszélt vele.

végül reábizta magát a véletlenre, hogy majd csak kiismeri valahogy a többiek közül.

— Szeszám? susogta az egyikhez közelebb lépve.

— Hallja — mi az? kérdezte élesen egy idegen hang.

— Hát nem ismeri a jelszavunkat? kérdezte a detektív.

— Jelszó? Örült eszme, hisz mi nem vagyunk valódi rablók, felelt a kérdezett és aztán kacagva elfordult. Barnes belátta, hogy így nem sokra mehet, de meg csak most jutott eszébe, hogy a nagy zürzavarban Ali Baba egész eltűnt a szemei elől. Menten visszetért a táncszertembe, meg is találta, de már Seherezáda nélkül.

Tizenegy óra tájban trombita harsogással jelezték a felvonulás kezdetét. Seherezáda és a Szultán egy kevereten foglaltak helyet, míg a többi vendégek Aladdin barlangja előtt gyülekeztek, melynek a bejárata egy függőnyvel volt betakarva. A felvonulás abban állott, hogy Seherezáda néhány regét adott elő az ezeregy éjszakából, melyhez a jelenlévők az élőképeket képezték. A színhely az Aladdin barlangja volt, melynek hátulsó részét egy csoda pompás két függőny választotta el a tulajdonképeni színházról. Ez a függőny egy határos háttért képezett az élőképek mögött, mely mögött egytől mindazok a szereplők is várakoztak, akikre még nem következett reájuk a sor.

Miután Seherezáda és Szultán helyeiket elfoglalták, a villanyos lángok kialudtak a palota, melyet csupán a barlangból kiömlő fény akkor világított meg jobban, amidőn a függönyöket az egyes élőképek előtt széthúzták. Barnes, aki a többiekkel együtt a két függőny mögött volt, annak a nyílásán keresztül leleselkedvén, az első képnél látta, amint Seherezáda a vánkoston a szultán lábait előtt ült, hogy a villanyoslámpa egy sugáránál, mint raggyent meg egy gyönyörű nagy rubint, mely a Seherezáda hajába volt tűzve s mindjárt megismerte, hogy ez ugyanaz a kő, melyet Mitchel mutatott neki.

Minden egyes rege végezésével a szereplő személyek, akik közreműködtek a képen, ünnepi menetben vonultak ki a barlangból a diszterembe, ahol Seherezáda és a Szultán előtt a köteles »Salaam«-ot teljesítették, kezeiket fejük felé emelvén, melyen meghajolva. Azután következő képig, melyben szerepeltek, a teremben maradtak nézőkként, mely így rendesen megvolt teive.

Végezetül »Ali Baba és a negyven rabló«-regéje következett. Az utolsó ehhez tartozó képen mind előjötték a rablók s kiki tetszés szerint választhatta meg a helyét, így sikerült Barnesnek feltűnés nélkül Ali Baba mellett maradnia. Midőn a menet rendezkedni kezdett, hogy a Szultáni párnák a köteles »salaam«-at hódolattal megadja, Barnes megpróbálta, de mennyre meglepte, midőn észrevette, hogy még két másik rabló is törekedett arra a helyre. A kis zavarodás végül is avval végződött, hogy Barnes a két másik vetélytárs közé férközvéen közvetlen a vezető mögött ment.

Es hogy a tovább következő eseményeket teljesen megértjük, szükséges, hogy jól emléünkben tartsuk az illető szereplő személyek elfoglalt helyeit. Mint már említve is volt, a szultáni szoba homályos volt, mert a barlangból kiszivárgó fény csak annyi világosságot terjesztett, ép hogy meglehetősen különböztetni a közvetlen szomszédságban egy urat egy hölgytől. A szultán és Seherezáda a barlang bejárat közelében ültek, az élőképeket nézvéen, érthető tehát, hogy az innen kiszivárgó fénytől elkápráztván, ha fejüket fordították, rövid ideig szinte elvakultak.

Ali Baba a negyven rabló élén lépett a divánhoz. És itt a »szaleamot«-elvégezvén, oldalt lépett a szoba homályos részébe. Most közvetlen Barnes előtt lépkedve, a negyven rabló közül az első következett és ez is a fent leirt módon teljesítette a »szaleamot«, miközben valahol halk zörejt támadt, mely pillanatra úgy megragadta a Barnes figyelmét, hogy körül tekintett. Még csak egy másodperc sem tel bele, amíg az előtte álló férfi-

ról elfordította figyelmét, de a midőn ismét felé fordult, világosan látta a következőket; Midőn kinyújtott karjaival meghajolt, egyik kezét a Miss Remsen feje felett húzta el, s ki talán a másik szobából kiáramló világságtól elkápráztva, szemét lesütötte. Barnes észrevette, a mint az álarcos higgadtan és lassan megfogta a rubintot hajlított és kihúzta a Seherezáda hajából. Ép e perczben éjfél után egyet ütött az óra s egy gondolat villant meg a detektív elméjében.

Az óra első ütésével betelt az idő, ameddig Mitchelnek, a fogadás szerint a büntényt véghez kellett vinni. Barnes egyszerre oly benyomást érzett, hogy az a férfi, aki megszólította, majdnem hasonlóképpen beszélt, mint Mitchel, mert hisz maga is abban a reményben jött ide, hogy itt a rubinkőt eljogják lopni. Következtetései szerint Thaurét a segítő czimborát fogja játszani, míg ellenben Mitchel elhíresztelt s bejelentett betegségével viszont Filadelfiában az alibiéért gondoskodott. Következtetése szerint már világosan látta, hogy Mitchel az örökös kém figyelmét

kikerülve, megszökött és New-Yorkba vissza tért és a már általa előre megrendelt jelmezt felhasználván, a rendelkezésére álló idő alatt az utolsó perczekben a büntényt még is kivitte. Még pedig olyan tolvajlás követett el, aminek okvetlen nagy feltűnést kellett gerjesztetni és melyért, csakugyan h a r a j t a i s m é g s e m l e h e t n e büntetni, mivel a jegyese biztosan kijelentené, hogy az ő beleegyezésével történt a dolog, hogy fogadását segítsen megnyerni, ami nagyon is lehetséges volt, mert még megsem rezzent, mikor a tü hajából kihuzatott. Egy fél percz alatt ez mind keresztül repült a Barnes fején és amidőn a tolvaj a követ már biztonságba helyezte, fel is egyenesedett, tisztában volt a további teendőivel. Tudta azt is, hogy Mitchel természetesen azonnal szolgálhatott volna a szükséges magyarázatokkal, de azt is tudta, hogy akkor a fogadását elveszítette.

(Folyt, köv.)

101—1897. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A szoboszlói kir. járásbírósnak 1171/1897. P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Goldstein Mór debreczeni lakos részére Császi István szoboszlói lakostól 138 frt 46 kr. tőke, ennek 1897. évi február hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 32 frt 13 kr. perköltség erejéig 1897. évi márczius hó 17-én bíróilag lefoglalt és 445 frtra becsült sertések, 4 ló, szekér s egyebekből álló ingóságok 1897. évi április hó 21-én d. e. 11 óraker kezdetét veendő és helyben Császi István III. tized 71 sz. alatti lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legelőbbit ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

H.-Szoboszlón, 1897. évi ápril hó 8-án.

Simon Balázs
bir. végrehajtó.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagy körökben kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszósántalmái, u. m.: kősavóny, osz, reuma, ízületi asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűlebb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestben: TÓRÓK JÓZSEF ur gyógyszerárában király-utca 12. és dr. EGGER A. ur gyógyszerárában váci-körú 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek

Ugyiszintén: Debreczenben: Dr. Rótschnek V. Emil és Tóth Béla urak gyógyszerárában.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárában.

Ara egy kis üvegnek 45 kr.
nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

